

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Stockholm 27 januari 2023

fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: sofie.hilbrand@regeringskansliet.se

Remiss: Kommissionens förslag om mervärdesskatt i den digitala tidsåldern (COM (2022) 701, 703 och 704 final)

FAR har beretts tillfälle att yttra sig över Finansdepartementets remiss *Kommissionens förslag om mervärdesskatt i den digitala tidsåldern (COM (2022) 701, 703 och 704 final) (Fi2022/03365)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

Sammanfattning

FAR är i grunden positiv till förslag som kan antas motverka mervärdesskattebedrägerier och konkurrensnedvridning på marknaden samt regler som skapar rättvisa förutsättningar på EU-marknaden. Kommissionens förslag uppfattas som genomarbetat och de förslag som presenteras bör i stort sett uppfylla de ändamål som har presenterats av kommissionen, i vart fall för stora och medelstora företag.

FAR anser att kommissionens förslag ligger i tiden och att det krävs en uppdatering av mervärdesskattedirektivet för att kunna anpassa reglerna till den nuvarande verkligheten och den förändrade situation som den digitala tidsåldern innebär. Det är dock viktigt att reglerna är enkla och tydliga. De bör inte heller innebära stora kostnader och administrativa bördor för företagen.

Förslagen om e-fakturerings och digital rapportering av unionsinterna transaktioner är i huvudsak bra. Tidsgränsen om två dagar bör dock förlängas för att inte ställa orimliga krav på små företag. Av samma anledning vill FAR påpeka att det är viktigt att den svenska lagstiftaren nyttjar möjligheten att göra avsteg från obligatorisk e-fakturerings i nationella transaktioner, utifrån både leverantörens och köparens perspektiv.

FAR ställer sig tveksam till kommissionens förslag om förändrade regler för vissa plattformsföretag och anser i stället att det kan övervägas att nyttja de rapporteringsskyldigheter för plattformsföretag som nyligen införts inom ramen för DAC7 för att säkerställa korrekt hantering av mervärdesskatten.

FAR anser även att förslaget om en registreringspunkt (inom vilken företagen kan redovisa överföringar av egna varor samt försäljningar/överföringar till avropslager) är en förbättring av mervärdesskattedirektivet. Det kommer att innebära en minskning av såväl administration som kostnader för många företag inom EU. Det gäller även kommissionens förslag om att alla medlemsstater ska införa en rätt för ett icke etablerat företag att tillämpa omvänd skattskyldighet vid försäljning till en köpare som är registrerad för mervärdesskatt i det aktuella landet.

Bakgrund

Europeiska kommissionens förslag innehåller tre delar: modernisering av mervärdesskatterapporteringen, uppdatering av mervärdesskattebestämmelserna för plattformsekonomin och en enda registreringspunkt för mervärdesskatt. Den sistnämnda delen innehåller även ett antal andra uppdateringar av det s.k. e-handelspaketet. Avsikten är att införa dessa harmoniserade reformer successivt under åren 2024 till 2028. Syftet bakom förslaget är att anpassa dagens mervärdesskattesystem till den digitala tidsåldern och att därigenom motverka och bekämpa mervärdesskattebedrägerier, särskilt inom den Europeiska unionen.

Nuvarande regler för gränsöverskridande transaktioner inom EU är daterade (från 1993) och var dessutom tänkta att utgöra övergångsregler under en period. Det har emellertid framkommit att reglerna kan utnyttjas för mervärdesskattebedrägerier, i korthet att avdrag för ingående skatt yrkas i en medlemsstat utan att det redovisats in någon utgående skatt.

Det nya förslaget syftar också till att skapa rättvisa förutsättningar på den inre marknaden. De föreslagna reformerna ska, genom att nyttja den teknik som utvecklats i den digitala tidsåldern, bidra till att minska den administrativa och ekonomiska bördan för beskattningsbara personer, särskilt för små- och medelstora företag.

Digital rapportering och obligatorisk e-fakturerings

Många medlemsstater har redan gjort betydande tekniska investeringar och även infört olika regler för att förbättra riskbedömningar och kontroller m.m. Reglerna är av olika karaktär såsom s.k. realtidsrapportering till skattemyndigheten, krav på myndighetens godkännande innan fakturerings, e-fakturerings och redovisning via SAF-T-fil. Det innebär att företag som verkar på EU:s marknad för närvarande måste förhålla sig till olika regler. Kommissionen har därför sett ett behov av att harmonisera och modernisera reglerna inom EU.

Den första delen av kommissionens förslag innebär ett införande av obligatorisk e-fakturerings enligt en EU-gemensam standard. Därtill föreslås, vid unionsintern försäljning av varor och försäljning av tjänster för vilka köparen är skattskyldig enligt artikel 194 och 196 i mervärdesskattedirektivet, en tidsgräns om två dagar från den beskattningsbara händelsen (leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsten) inom vilken fakturan måste upprättas. Kommissionen beskriver att systemet ska vara transaktionsbaserat, varför t.ex. samlingsfakturer inte längre kommer att vara möjliga. Vidare ska inte en köpare längre kunna motsätta sig e-fakturerings varför nuvarande krav på köparens godkännande att motta e-fakturer tas bort.

När obligatoriska e-fakturer vid unionsinterna transaktioner införs kommer även nuvarande system med periodiska sammanställningar att tas bort. Det kommer i stället att införas en digital rapportering av dessa transaktioner, dvs. försäljningar som ska beskattas i en annan medlemsstat.

FAR:s kommentarer

FAR ställer sig positiv till den del av förslaget som gäller digital rapportering och obligatorisk e-fakturering vid unionsinterna transaktioner. FAR är även positiv till att e-fakturering inte längre ska kräva godkännande av mottagaren, i vart fall i transaktioner mellan parter i olika medlemsstater. Det är uppskattat att kommissionen vidtar åtgärder för att harmonisera hanteringen för företag inom EU.

Företagen kommer att behöva göra investeringar och sannolikt även ha löpande kostnader för att t.ex. anlita en tjänsteleverantör för e-faktureringen. Det är dock inte osannolikt att företagen i flera fall upplever att fördelarna med en minskad administration i form av den kommande EU-gemensamma digitala rapporteringen och faktureringen överväger de nackdelar som uppkommer, med initiala och till viss del löpande kostnader.

Av förslaget framkommer att medlemsstater som redan idag har infört olika system för realtidsrapportering, e-fakturering etc. och fått tidigare godkännanden för dessa åtgärder endast kommer att få tillämpa dessa intill 1 januari 2028 när de nya EU-gemensamma reglerna om digital redovisning och rapportering införs. FAR anser att det måste vara mycket tydligt i direktivet att medlemsstaterna inte ska ha rätt att ställa andra krav än de som framgår av den framtagna EU-gemensamma standarden. I annat fall förfelas syftet med att harmonisera reglerna. Det vore mycket olyckligt om företag måste ha olika rutiner inom den inre marknaden, beroende på i vilken medlemsstat som transaktionen ska beskattas.

Vidare konstaterar FAR att tidsgränsen om två arbetsdagar är mycket snäv. Vid tillhandahållande av tjänster kan det i vissa fall även vara förenat med svårigheter att avgöra exakt när tillhandahållandet är fullgjort. För vissa företag, primärt mindre företag vars personella resurser är begränsade, kan den föreslagna tidsgränsen vara alltför snäv. Även om e-fakturering innebär en digital och automatiserad hantering kan det behövas att någon "trycker på knappen" i samband med tillhandahållandet av tjänsterna eller leveransen av varorna och faktureringen av dessa. FAR förstår att syftet med den korta tidsgränsen är att uppnå en hantering som liknar en realtidsrapportering. För att inte förslaget ska slå negativt mot bland andra ovan nämnda företag anser dock FAR att kommissionen bör överväga en längre tidsgräns.

Såsom FAR har förstått förslaget om obligatorisk e-fakturering kommer sådan fakturering att vara huvudregel från 2028. För att pappersfakturer ska kunna upprättas i en medlemsstat gäller att respektive medlemsstat godkänner detta. Ett företag med internationell handel kommer sannolikt att tillämpa samma rutiner för samtliga sina transaktioner, dvs. använda e-fakturering för såväl EU-transaktioner som transaktioner inom sin medlemsstat. FAR ser inte något problem med att det införs ytterligare krav på utformningen av fakturorna (e-faktura eller pappersfaktura) såsom uppgifter om datum för betalning, bankkonton etc.

FAR ställer sig även positiv till ett system som innebär att den periodiska sammanställningen tas bort och ersätts med en digital rapportering utifrån de data som kan hämtas direkt från de upprättade e-fakturorna. Detta minskar den administrativa bördan hos företag.

Förändrade regler för vissa plattformsföretag

Enligt den andra delen av kommissionens förslag, föreslås att vissa s.k. plattformsföretag, dvs. företag som förmedlar andras tjänster och produkter på en elektronisk plattform/handelsplats, ska anses vara säljare (s.k. deemed supplier) i förhållande till köparen. Förslaget innebär att plattformsföretaget ska redovisa mervärdesskatt som om denne sålt tjänsten/produkten själv. Kommissionen har identifierat två branscher där det föreligger en stor konkurrenssnedvridning när försäljning sker via ett plattformsföretag respektive vid traditionell försäljning. Förslaget avser taxi- och hotellbranschen.

Det förekommer inte sällan att leverantören är en icke beskattningsbar person (t.ex. en privatperson) som utför persontransporter eller tillfälligt upplåter sin möblerade stuga/lägenhet. Denne redovisar inte någon mervärdesskatt på den tillhandahållna tjänsten och enligt nuvarande regler redovisar inte heller plattformsföretaget mervärdesskatt på priset till kund utan endast på den provision/ersättning som plattformsföretaget tar ut för att erbjuda tjänsterna på sin elektroniska handelsplats.

Kommissionen föreslår att plattformsföretaget alltid ska redovisa utgående mervärdesskatt på den försäljning som sker till köparen, såsom att plattformsföretaget gör försäljningen i eget namn och är säljare av den tjänst/produkt som erbjuds. Kommissionen vill därmed skapa jämlika villkor mellan de traditionella aktörerna (som redovisar mervärdesskatt på sina försäljningar) och de plattformsföretag som erbjuder korttidsboende och persontransporter för annans räkning.

FAR:s kommentarer

FAR ställer sig tveksam till kommissionens förslag i denna del. För att mervärdesskattesystemet ska vara överskådligt och att det ska vara enkelt för säljare att göra rätt bör det inte införas regler som endast omfattar vissa branscher. FAR förstår att det föreligger risk för att mervärdesskatt inte redovisas korrekt idag. Det gäller t.ex. om en privatperson har en lägenhet eller stuga som denne nyttjar i syfte att fortlöpande vinna intäkter (dvs. anses ha ekonomisk verksamhet enligt 4 kap. 1 § andra stycket mervärdesskattelagen (1994:200), ML). Om privatpersonen korttidsupplåter denna såsom möblerad semesterbostad i former som utgör hotellrörelse och erhåller intäkter som överstiger 80 000 SEK under ett år (dvs. omsättningsgränsen enligt 9 d kap ML) uppkommer skattskyldighet till mervärdesskatt.

Kommissionens förslag innebär att om ett plattformsföretag marknadsför ovan nämnda semesterbostad ska plattformsföretaget anses ha sålt tjänsten i sitt eget namn och därför behöva redovisa mervärdesskatt på hela ersättningen, trots att plattformsföretaget kanske inte är inblandad i själva tillhandahållandet, överlämning av nycklar eller i övrigt har något ansvar för det som erbjuds. Om samma privatperson istället skulle erbjuda tillgång till exempelvis en personbil (utan förare) eller släpvagn via ett plattformsföretag skulle plattformsföretaget emellertid inte vara skattskyldig till mervärdesskatt såsom förmedling av uthyrningstjänsten i eget namn.

FAR anser generellt att det är olyckligt att införa regler som endast gäller vissa sektorer. Antingen bör det gälla samtliga sektorer eller inte alls. Det gäller särskilt eftersom den digitala tidsåldern och den moderna s.k. delningsekonomin till sin natur alltid kommer att ligga steget före mervärdesskatte-reglerna. Det vore därför inte ändamålsenligt att redan idag begränsa reglerna till att endast gälla vissa branscher.

I detta fall ligger det i samhällets intresse att det inte sker en konkurrensnedvridning genom att företag som tillhandahåller tjänster direkt till kund redovisar mervärdesskatt på sina tillhandahållanden medan tjänster som tillhandahålls via plattformsföretag i vissa fall kan undgå beskattning och plattformsföretagen därmed marknadsföra tjänsterna till ett lägre pris gentemot kunderna. Det finns dock grundläggande principer om försäljning och förmedling (i eget eller annans namn) som också måste beaktas. FAR:s inställning är att rätt part ska åläggas skattskyldighet till mervärdesskatt. Ibland är det den ursprungliga säljaren och andra gånger är det förmedlaren, beroende på hur avtalsvillkoren är utformade etc.

FAR anser att det även kan övervägas att i stället nyttja de rapporteringsskyldigheter för plattformsföretag som nyligen införts inom ramen för DAC7. Om dessa regler uppdateras kan myndigheterna få information om vem som tillhandahåller varor och tjänster via plattformsföretag och därmed kunna utreda vidare om och i så fall vem som ska redovisa skatten.

En registreringspunkt för mervärdesskatt och utvidgning av e-handelspaketet

Den tredje delen av kommissionens förslag utgörs i praktiken av två delar: dels införande av en registreringspunkt för mervärdesskatt, *Single VAT Registration*, dels en utvidgning av det nuvarande e-handelspaketet som trädde i kraft den 1 juli 2021.

Vad gäller utvidgningen av e-handelspaketet föreslår kommissionen bl.a.

- i) en utökning av transaktioner av varor till privatpersoner som kan redovisas via One Stop Shop-ordningen (OSS),
- ii) att Import One Stop Shop-ordningen (IOSS) blir obligatorisk för plattformsföretag som underlättar distansförsäljning av importerade varor till privatpersoner, och
- iii) ett utökat krav på plattformsföretag som förmedlar varor inom EU, att dessa ska anses ha förmedlat varan i eget namn (deemed supplier) oaktat var den ursprungliga säljaren är etablerad eller status på köparen.

Kommissionen föreslår även, för att minska den administrativa bördan och de kostnader som följer av mervärdesskatteregistreringar i flera olika EU-länder, att företag ska kunna redovisa mervärdesskatt i destinationslandet genom en registrering i endast en medlemsstat (Single VAT registration-förslagen). Denna registrering (som motsvarar nuvarande OSS-ordning) kan då användas för att redovisa överföringar av egna varor och försäljning/överföringar till avropslager (call off-stock).

Kommissionen föreslår även att alla medlemsstater ska införa regler om omvänd skattskyldighet när en icke-etablerad säljare gör en försäljning i en medlemsstat till en mervärdesskatteregistrerad köpare i denna medlemsstat.

FAR:s kommentarer

Vad gäller utvidgningen av e-handelspaketet ställer sig FAR positiv till kommissionens förslag. Till skillnad från förslaget gällande uppdatering av mervärdesskattereglerna för plattformsekonomin gör kommissionen i detta fall inte någon specifik selektering över vilka slags aktörer eller branscher som utvidgningen av OSS- och IOSS-ordningarna ska gälla för. Reglerna träffar samtliga aktörer som uppfyller de krav som ställs upp, likaså avseende deemed supplier-utvidgningen för plattformsföretag som förmedlar varor inom EU. FAR anser att dessa förslag är tydliga, till skillnad från nuvarande regler. Det bör därmed inte uppkomma några betydande svårigheter för de aktörer som eventuellt träffas av reformerna att avgöra huruvida de omfattas eller ej.

Beträffande förslaget om s.k. lokal omvänd skattskyldighet för icke etablerade säljare konstaterar FAR att Sverige redan har en sådan regel i 1 kap. 2 § första stycket 4 c ML. Denna regel omfattar varuförsäljningar och tillhandahållanden av vissa tjänster som ska beskattas i Sverige (tjänster med anknytning till fastighet, förutom uthyrning av fastighet som omfattas av frivillig skattskyldighet).

Enligt svensk rätt är det möjligt för ett utländskt företag som omsätter varor eller tjänster i Sverige enligt ovan att välja att vara skattskyldigt i Sverige. Då sker en mervärdesskatteregistrering av det utländska företaget och detta debiterar och redovisar svensk mervärdesskatt på sina försäljningar. Skälet till att välja att vara mervärdesskattregistrerad är i allmänhet att det utländska företaget har betydande kostnader med svensk mervärdesskatt och med en mervärdesskattregistrering kan det utländska företaget få tillbaka ingående skatt snabbare. Dessa regler fungerar mycket väl, enligt FAR:s uppfattning.

FAR anser att det bör införas enhetliga regler om såväl omvänd skattskyldighet vid försäljningar av icke-etablerade säljare till mervärdesskatteregistrerade köpare i den aktuella medlemsstaten som en regel om valfrihet för det utländska företaget, dvs. att företag ska kunna välja en lokal mervärdesskatteregistrering i den andra medlemsstaten. Detta bör gälla så länge det inte är möjligt att återfå ingående skatt via en Single VAT registration (dvs. redovisning via den egna medlemsstaten, enligt ovan).

FAR är positivt inställd till införande av regler för såväl Single VAT registration, för att t.ex. kunna redovisa varuöverföringar och försäljningar till avropslager, som möjlighet för ett utländskt företag att utan lokala variationer tillämpa omvänd skattskyldighet vid försäljning till mervärdesskatteregistrerade köpare. Det skulle minska den administrativa bördan och kostnader för företag som verkar på EU:s

gemensamma marknad. Då flera länder, däribland Sverige, redan har regler om omvänd skattskyldighet som huvudregel men med rätt att välja sedvanlig skattskyldighet torde det vara tämligen enkelt att införa i alla medlemsstater. Medlemsstaterna borde kunna nyttja erfarenheter från de länder där reglerna redan finns och tillämpas.

FAR

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Michael Johansson'.

Michael Johansson

Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt